

Bakalaureusetöö juhend

Semiootika osakond

TÜ filosoofia ja semiootika instituut

2022

Bakalaureusetöö on üliõpilase iseseisev uurimistöö, mille tegemine aitab sisse elada käsitletava probleemi olemusse ning annab kogemusi teadusliku analüüsi metoodika ning teadustööde vormistamise osas. Bakalaureusetöö võib olla teoreetiline või empiiriline uurimus. Mõlemal juhul peab töö kirjutaja määratlema, milles seisneb temapoolne originaalpanus.

Bakalaureusetöö (6 EAP) põhiteksti maht (s.t sissejuhatuses kasutatud kirjanduse loeteluni) on orienteeruvalt 54 000 tähemärki koos tühikutega ehk 30 standardlehekülge (1800 tm lehel).

Bakalaureusetöö võib olla kirjutatud eesti, vene või inglise keeles, eraldi kokkuleppel ka mõnes muus keeles. Töö peab sisaldama teisekeelset resümeed (võõrkeelse töö puhul eesti keeles). Bakalaureusetöö vormistuses lähtutakse semiootika osakonna kirjalike tööde vormistamise juhendist.

1. Bakalaureusetöö struktuur

1.1. Bakalaureusetöö kavandi struktuur

Kolmanda õppeaasta esimesel semestril esitletav bakalaureusetöö kavand sisaldab järgmisi komponente:

- töö pealkiri
- juhendaja
- teema valiku põhjendus ja piiritlemine
- uurimuse eesmärk, uurimisküsimused ja eeldatavad tulemused
- materjal ja metoodika
- töö struktuuri tutvustus ja selle põhjendus (miks just sellised peatükid, eeldatav maht)
- kasutatud kirjanduse loetelu

1.2. Bakalaureusetöö struktuur

Bakalaureusetöö koosneb sissejuhatuses, uurimisobjekti ja metoodika kirjeldusest, analüüsist, tulemustest, kokkuvõttest, teisekeelsest resümeest ja kasutatud kirjanduse loetelust.

Sissejuhatus selgitab teema valikut, piiritleb seda, esitab uurimisprobleemi ja annab ülevaate selle senisest uuritusest, avab töö teoreetilised ja metodoloogilised lähtekohad, püstitab töö eesmärgi, ja uurimisküsimused, tutvustab ja põhjendab töö struktuuri. Sissejuhatus sisaldab viiteid enamikule olulistele ja antud teemat puudutavatele uurimustele, mis on tehtud (sh viimase paari aasta jooksul) nii Eestis kui mujal (historiograafia).

Uurimisobjekti ja metoodikat tutvustav osa kirjeldab uurimuse metoodikat, kus põhjendatakse uurimismeetodite valikut ja näidatakse nende eesmärgid. Kirjeldatakse

uuritavat objekti ja põhjendatakse materjali valikut, andmete kogumise ja töötlemise meetodeid.

Analüüsi ja tulemuste osas esitatakse kogutud materjali analüüs ja selle autoripoolne tõlgendus, saadud tulemused ja lahendused. Analüüsi tulemusi seostatakse töös väljapakutud teoreetilise mudeliga ning väljapakutud uurimisküsimustega. Arutletakse, kuidas tulemused vastavad algselt püstitatud eesmärgile ning milliseid uusi seisukohti on võimalik nende baasil kujundada.

Sõltuvalt töö tüübist võib materjal ja meetodika eraldi peatükina puududa, säärasel juhul esitatakse vastav info selgelt eristatud kujul töö sissejuhatuses. Samuti võivad analüüs ja/või tulemused olla esitatud mitmes sisuliselt eristavas peatükis. Kui tulemuste osa eraldi peatükina puudub, esitatakse vastav info selgelt eristatud kujul analüüsi osas või kokkuvõttes.

Kokkuvõte annab kompaktselt ülevaate bakalaureusetööst kui tervikust, keskendudes töö peamistele tulemustele. Arutletakse, kuidas tulemused vastavad algselt püstitatud eesmärgile või hüpoteesidele ning milliseid uusi seisukohti on võimalik nende baasil kujundada. Kokkuvõttes tuuakse esile bakalaureusetöö käigus saadud uus teadmine.

Kasutatud kirjanduse loetelu sisaldab kõigi töös kasutatud allikate bibliograafilisi andmeid. Loetelu puhul tuleb järgida ühtset vormistusskeemi (vt kirjalike tööde vormistusjuhend).

Resüme (ingl k *summary*) on töö võõrkeelne (võõrkeelse töö puhul eestikeelne) lühiülevaade (oriendteeruvalt 2000 tm), mis pole kokkuvõtte tõlkevariant, vaid terviklik sümbiootiline ülevaade töö sissejuhatuses, sisust ja kokkuvõttes. Antakse ülevaade töö eesmärgist, uuritavast probleemist, lahendustest ja tulemustest. Kindlasti tuleb esitada ka töö pealkirja tõlge.

Töö võib sisaldada **lisisid** (mahukas pildimaterjal, skeemid, intervjuud jmt), mis ei lähe töö põhiteksti mahu arvestusse.

Kaitsmisele esitatud bakalaureusetöö juurde kuulub bakalaureusetöö lõpus eraldi dokumendina allkirjastatud lihtlitsents, millega autor annab ülikoolile loa bakalaureusetöö reprodutseerimiseks bakalaureusetöö säilitamise ja elektroonse avaldamise eesmärgil ning bakalaureusetöö elektroonseks avaldamiseks ülikooli veebikeskkonna kaudu

2. Bakalaureusetöö kaitsmise kord

2.1. Bakalaureusetöö valmimise ja kaitsmise etapid 3. õppeaastal:

1. esimesel semestril: bakalaureusetöö teema ja juhendaja valimine ning kinnitamine, töö kavandi esitlus;
2. semestril: bakalaureusetöö eelkaitsmine (üks kuu enne lõppkaitsmist), bakalaureusetöö kaitsmine.

2.2. Bakalaureusetöö (põhi)juhendajaks on üks semiootika osakonna õppejõududest; lisaks võib tööl olla kaasjuhendaja, kelleks võib olla ka doktorant. Bakalaureusetöö juhendaja(d) kinnitatakse filosoofia ja semiootika instituudi juhataja poolt 6 kuud enne kaitsmist.

2.3. Bakalaureusetöö kavandi esitlemisel annab tudeng ülevaate oma kavatsetavast tööst. Kirjalik kavand (ca 5 lk) tuleb esitada kolm päeva enne kaitsmist. Kavandi kaitsmisel on kuni

10 minutit esituseks ja kuni 10 minutit diskussiooniks. Kavandi kaitsmise peamine eesmärk on saada tagasisidet ja nõu edasitöötamiseks. Seetõttu võib kavand sisaldada küsimusi ja kahtlusi. Enne kaitsmist peab kavand olema juhendajaga läbi arutatud.

2.4. Bakalaureusetöö eelkaitsmine toimub kuu aega enne kaitsmist. Töö lubatakse eelkaitsmisele juhendaja nõusolekul. Hiljemalt üks nädal enne eelkaitsmist esitab tudeng oma töö PDF- ja DOCX-failina lõputöö veebikeskkonnas. Eelkaitsmisele esitatakse terviklik töö, et retsensent ja komisjon saaksid tööst tervikliku ülevaate ning konstruktiivset tagasisidet anda. Töö väiksemad osad (nt sissejuhatus, kokkuvõte või mõni alapeatükk) võivad eelkaitsmiseks olla visandlikult arendatud. Eelkaitsmise põhieesmärk on leida üles veel muutmist vajavad kohad. Eelkaitsmine on protseduuriliselt sarnane kaitsmisega, kuid kaitsja tutvustab lühidalt töö seisu ning retsensent esitab ettepanekud parandusteks lisaks kirjalikult. Eelkaitsmisel ei anta tööle hinnet, kuid otsustatakse töö (lõpp)kaitsmisele lubamine.

2.5. Bakalaureusetöö kaitsmisele lubamise eeldus on kõigi ülejäänud õppeainete läbimine ja eelkaitsmise läbimine. Töö esitatakse kaitsmisele juhendaja loal.

2.6. Kaitsmise kuupäevad ja kaitsmiskomisjoni koosseisu kinnitab filosoofia ja semiootika instituudi juhataja vähemalt kaks kuud enne kaitsmist.

Kaitsmiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Kui komisjoni koosseisus on mõne kaitstava bakalaureusetöö juhendaja, osaleb ta selle töö hinde arutamisel sõna-, kuid mitte hääleõigusega.

2.7. Bakalaureusetööle määrab retsensendi kaitsmiskomisjon. Retsensent peab olema vähemalt magistrikraadiga ja pädev antud teadusvaldkonna problemaatikas.

2.8. Hiljemalt üks nädal enne kaitsmiskuupäeva esitab tudeng oma bakalaureusetöö nõuetekohaselt vormistatuna PDF-failina lõputööde veebikeskkonnas, ja paber kandjal ühes eksemplaris kõvas köites osakonna sekretärile .

2.9. Paber kandjal bakalaureusetöö jääb pärast kaitsmist säilikuks instituudi raamatukokku. Bakalaureusetöö ning bakalaureusetöö osaks olevad multimeediafailid avaldatakse elektroonselt Tartu Ülikooli veebikeskkonnas (avaldamispiirangud on võimalikud vastavalt ÖKEle).

2.10. Retsensent esitab soovivatalt kolm päeva, aga hiljemalt üks tööpäev enne kaitsmist komisjonile ja bakalaureusetöö kaitsjale kirjaliku retsensiooni. Retsensioon peab tooma esile töö tugevused ja nõrkused ning algatama diskussiooni kaitsjaga ning iseloomustama bakalaureusetööd nii sisuliselt kui ka vormiliselt.

2.11. Bakalaureusetöö kaitsmine on avalik. Isikuandmete, riigi- või ärisaladuse või tehnoloogilise lahenduse saladuse kaitseks võib õppeprodekaan kaitsja põhjendatud taotluse alusel kuulutada kaitsmise kinniseks. Kaitsmisel osalevad kaitsja juhendaja ja retsensent, v.a juhul, kui nad ei saa mõjuval põhjusel kaitsmisel osaleda. Retsensendi või juhendaja kaitsmiselt puudumisel loeb nende arvamuse bakalaureusetööst ette kaitsmiskomisjoni esimees.

2.12. Kaitsmise põhietapid on: 1) kaitsja ettekanne, milles ta tutvustab lühidalt oma töö põhiseisukohti (kuni 10 min); 2) retsensendi hinnang tööle koos tugevuste ja nõrkuste

väljatoomisega; 3) retsensendi küsimused kaitsjale ja akadeemiline väitlus kaitsja ja retsensendi vahel; 4) komisjoni liikmete ja teiste kohalviibijate küsimused ning kommentaarid; 5) kaitsja lõppsõna; 6) komisjoni kinnine arutelu ja hinde otsustamine. Vajadusel antakse kaitsmisel sõna ka juhendajale.

2.13. Lõpliku hinde bakalaureusetööle annab kaitsmiskomisjon, kes võtab arvesse retsensendi hindeettepanekut, kaitsmiskomisjoni hinnangut bakalaureusetööle ja kaitsmisele ning juhendaja arvamust. Kaitsmiskomisjon on hindamisel otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole kaitsmiskomisjoni koosseisust.

2.14. Bakalaureusetöö kaitsmise tulemus tehakse teatavaks vahetult pärast kaitsmisprotokolli vormistamist, kuid mitte hiljem kui ühe tööpäeva jooksul kaitsmise toimumisest.

2.15. Bakalaureusetöö korduskaitsmine saab toimuda kõige varem järgmisel semestril.